



Недавно нас је хрватски патер Разум, иначе начелник Надбискупског архива у Хрватском државном архиву, опет подсетио на чињеницу да римокатолици Хрватске Јасеновац доживљавају као својеврсни „српски мит“, чији је циљ да облати, чисту као суза, „tisućljetnu povijest“ хрватске државности. У том свом интервјуу, Разум је указао на чињеницу да су за одмазде усташа према Србима у НДХ били крви четници (наравно, ко би други?), који су се борили против хрватске државе. Разум је такође истакао и да је Степинац од Тита у мају 1945. тражио да у нову власт уђу и "поштене усташе", што је доказ да он није све усташе сматрао злочинцима. И, наравно, оптужио је комунисте да су своје злочине приписали усташама.

Стјепан Разум воли и поздрав „За дом спремни“, сматрајући га изразито „kršćanskim“ и „domoljubnim“. Чули су се, поводом Разума, различити гласови из Србије и света (наша амбасада у Загребу тражила је званично објашњење, а Јосиповић се ограддио од Разума), Визенталов наследник Ефраим Зуроф није хтео да прећути овај испад, и рекао је да ће тражити Разумову оставку. Портпарол Надбискупије загребачке, извесни Франц, такође се ограддио, утврдивши да је Разум интервју „Хрватском листу“ дао не као свештеник, него као историчар, и да су страшни сви злочини – и онај у Јасеновцу, и онај на Овчари (који је злочин био пре, који касније, ко је убијао на основу расистичких закона, а ко у хаосу грађанског рата приликом распада међународно признате државе, колико је поклао Павелић, а колико „србочетничка ЈНА“, није тема којом би се патер Франц бавио.)

И тако смо, ето, поново дошли до наше старе теме: екуменизма, и њене новије варијације, папине посете Српској цркви. То јест, до питања: ако је оволико Разума међу римокатолицима на Балкану, који то наши паметњаковићи верују да ће посета њиховог поглавара нашој Цркви нешто поправити у узајамним односима? При чему потписник ових редова сматра да папа, без икаквих проблема, може да посети своје вернике у Србији (има их 5% од укупног броја становника), и, као шеф државе Ватикан, има пуно право да посети државне власти Србије, ако се с њим постигне такав договор. Он једино не сме да дође у посету СПЦ, без обзира шта о томе мисле поједини екуменски делатници из црквених редова А зашто? О томе неколико речи.

Пише: Владимир Димитријевић
четвртак, 30 август 2012 12:00

Бенедикта Шеснаестог заступају став да би папа у Нишу имао прилике да каже нешто о тој историјској оптерећености и можда тако неке ствари попорави“. Убедљива аргументација: после свега што је Ватикан учинио Србима од средњег века до данас, папа дође у Ниш, каже нешто о „оптерећености“ и све се поправи. Знамо како то изгледа: папа Иван Павао Други дошао је 2003. у Бањалуку, да блаженим прогласи Ханса Ивана Мерца, оснивача крижарског покрета у Хрватској, из кога су се касније регрутовале многе усташе. Беатификацију је обавио у самостану Петрићевац, одакле је, у зиму 1942, кренуо фратар Мирослав Филиповић, који је, са својим усташким саборцима, поклао преко 2000 невиних Срба у селима Дракулићи, Мотике и Шарговац. Приликом свог обраћања присутнима, папа је промрмљао некакво извињење за све што су неки римокатолици некад учинили својој браћи друге вере. Тако се извинио и у Атини 2001: "За све случајеве, у садашњости и прошлости, у којима су синови и кћери Римокатоличке цркве згрешили, случајно или намерно, према својој браћи православцима, нека нам Господ опрости“. То се некад, на корзоу, међу мангупима, изговарало као: "Извини, било у брзини!" То што је папа Пије Дванаести („Хитлеров папа“, по Корнвелу) Анти Павелићу на самрти послао свој лични дар, круницу (бројаницу) и најличнији благослов, ником ништа. Довољно је да његов наследник, Бенедикт, нешто „растеређујуће“ промрмља, и да ствар буде решена.



Очито је да нова, екуменистичка стратегија око Јасеновца више не подразумева порицање истог: оно што се сад збоља јесте маргинализација једног од најмонструознијих нацистичких концентрогора на свету, смањивање броја жртава (не сме их бити више од 100 хиљада, како је о томе недавно у „Политици“ писао Јово Бакић, и какви се гласови, од појединих, чују и из СПЦ.) Тек кад се Јасеновац изједначи са Сребреницом и Вуковаром, папа ће доћи у њега и нешто изјавити. И стари ватикански вук сит, и српске, полупоунијанене, овчице на броју.

Бискупи Шкворчевић и Узинић о домовинском рату

Ко год је имао прилике да „прелистава“ интернет, и тамо се сретне са ставовима хрватског бискупата о нашој новијој прошлости, видео је оно што се увек могло видети: хрватски бискупат се од ушаства ограђује зато што схвата да је подршка НДХ верзији „Croatia Sacra“ превише штетна по данашње интересе хрватског народа, и да Павелићеву монструм-творевину нико у свету не може оправдати. Ипак, оно што НДХ није могла да уради (трећину Срба побити, трећину протерати и трећину покатоличити, како је говорио Миле Будак), а што је, уз малу помоћ својих пријатеља из САД, урадио Фрањо Туђман (који је Србе као конститутивни народ прво избацио из Устава Хрватске, а затим, после „Бљеска“ и „Олује“, протерао их са вековних огњишта), хрватски бискупи уопште ни не доводе у питање. Тако су и наши недавни посетиоци, Шкворчевић и Узинић, иначе у Београду пуни умилних екуменских фразе, на врло јасним позицијама кад је „домовински рат“ у питању. Шкворчевић је 1. маја 2012. у Окучанима присуствовао обележавању „17. obljetnice blistavog „Bljeska“, како операцију избацивања Срба из



Славоније назива сајт МУП Републике Хрватске „Sigurnost i povjerenje“. На овом скупу, говорио је председник Хрватског сабора, Божо Шпрем, који је „војно-редарствену операцију „Бљесак“ назвао наговештајем и припремом за „Олују““. У својој мајској проповеди о „Бљеску“, бискуп Шкворчевић, тако "tankoćutan" у екуменској „љубави“, истакао је да су „хрватски војни вође, наши генерали, наступили са љубављу за домовину, достојанство својих обитељи и за друге вриједности утемељене у Еванђељу, да су им млади људи вјеровали, разумјели их и слиједили у домовинском рату, спремни положити живот.“ Бискуп Шкворчевић је нагласио да је у операцији „Бљесак“ „побиједила љубав“. Како је јавио Радио Ватикан 18. јуна 2012, дан пре тога бискуп Шкворчевић је, у име Хрватске бискупске конференције, посетио у Хагу генерале Анту Готовину и Младена Маркача. Са седморицом Хрвата је славио мису, пренео поздраве бискупата, изразио „поштовање за жртву и велики допринос хрватској слободи, за трпљење које подиже“. Пошто је истакао да су Хрвати солидарни с њима, поделио им је сличице и крунице.

Дубровачки бискуп Узинић је такође ватрени „domoljub“. У то се може уверити свако ко оде на интернет страну Дубровачке бискупије, и тамо потражи проповед бискупа одржану 6. децембра 2011, посвећену сукобима на територији Дубровника 1991. године. Види се чврст став човека који нема нимало сумње у тумачење догађаја тог периода: ЈНА је била агресорска, и Срби су извршили агресију на Хрватску, која је, упркос међународним документима, имала право на сепаратизам. „Ко друкчије каже, тај клевете и лаже“, зар не? Упркос екуменском „очијукању“ са владиком захумско-херцеговачким Григоријем, Узинић је, када се градоначелник Требиња, Доброслав Ћук, позвао на екуменски гест бискупа и владике, оштро протествовао, рекавши да тај екуменски чин нема никакве везе са Ћуковом посетом Дубровнику, коју су организовали Американци с тим да се побољша сарадња везана за туризам у региону. Узинић је рекао: „Жртве боле, али још више боли изједначавање кривње које је, по мом мишљењу, најболнија последица рата на простору бивше државе“. Тражио је да се Ћук извини Дубровчанима на најозбиљнији начин: „Исприка господина Ћука и становника Требиња није потребна становницима Дубровника, ми можемо живјети и без те исприке, али је потребна њима да се не би поново догодило оно због чега ће жалити“. Као да је рат у Херцеговини прошао без икаквог учешћа хрватских трупа, које су заузеле преко тридесет српских села, и отимале Србима Попово Поље! (Узинић је толерантнији према хомосексуалцима него према требињском градоначелнику: уочи „Сплит прајда“ ове године позвао је на мир, а верницима је упутио савет да „своје неслагање, на које имају право, претворе у молитву, шетњу на брду Марјан или Мосор, одлазак на плажу, на село, или, једноставно, останак у свом дому“.)

А уредник „Гласа концила“?

„Глас Концила“, глас хрватског католицизма, имао је значајну улогу у уобличавању идеологије нове хрватске државотворности, нарочито крајем осамдесетих и почетком деведесетих година 20. века. Он је и даље на стражи те идеологије, што се види и из интервјуа који је главни уредник овог листа, дон Иван Микленић, дао „Пресовом“ „Недељнику“, 22. августа ове године. После уводног дела, у коме изражава своју неверицу у могућност папиног доласка у Ниш 2013, Микленић истиче да би понтифексова посета Србији значила „побједу рационалног гледања над митовима“, при чему би то био доказ да се ова земља „службено и стварно чисти од отрова који је политика посијала и којим је многе заразила гледе односа према Ватикану и католицима. “На питање да ли Римокатоличка црква у Хрватској подстиче повратак српских избеглица, Микленић се позива на заједничку изјаву патријарха Иринеја и кардинала Бозанића, која охрабрује све избеглице на повратак, и каже да милосрдне римокатоличке установе, попут Каритаса, помажу свима. Ту је и неколико лепих речи на рачун екуменизма и отворености патријарха Иринеја за сарадњу. Дат је и „комплимент“ Србима као државотворном народу, јер су његови политичари „очували државотворну и националну свијест и онда кад су легалне и легитимне интересе српског народа скривали под шифром Југославије или југославенства“ (то јест, кад се Микленићев исказ

„дешифрује“, он мисли исто као и сплитски бискуп Фране Франић, који је краковском бискупу Каролу Војтили рекао на Другом ватиканском концилу:“/.../Југославија је тамница свих њених народа, под тиранијом српскога народа“).



Микленић, дакле, уме да буде један фини католички дон. Али, кад је у питању тумачење догађаја из „домовинског рата“, одступања нема: “У Хрватској уз остало, незадовољство према Хашком суду односи се на политички диктат по којем су поштеђени истраге најодговорнији у бившој ЈНА, те што се умјетно, политички ствара равнотежа кривње, што је фалсификовање повијесних чињеница“. (Да поновимо, јер је понављање мајка учења: за рат у Хрватској, по Микленићу и хрватском бискупату, нису криви хрватски сепаратисти, него побуњени Срби, који су, пре но што је Туђман насрнуо на њихову конститутивност, били конститутивни народ у Републици Хрватској)

Микленић открива своје право, туђмановски намрштено, лице, открива пред крај интервјуа, а поводом Томислава Николића на челу Србије: “Изборна побједа службено проглашеног четничког војводе открила је да у Србији још увијек нису створени услови да би и многи од оних који су му дали глас могли доживјети катарзу, дистанцирање од злочиначкога Милошевићева политичког и војног вођства и великосрпског пројекта. Сви који желе стварно добро српском народу и држави Србији требали би учинити све да се ти припадници српскога народа суоче с истином, да осуде великосрпски пројект и одбаце сваку агресивну политику, која њих саме нужно разара и да постану способни за здраве међусусједске и међународне односе. У том смислу заговарам став да се не повуку узајамне тужбе за геноцид да би међународна пресуда могла помоћи да се упознају чињенице и да дође до чишћења памћења, а истодобно избјегло би се да се политичари на свој начин баве прошлошћу, умјесто садашњошћу и будућношћу између Хрвата и Срба, Хрватске и Србије као сусједа“. Читајмо пажљиво: добар председник Србије може бити само неко попут Бориса Тадића, „светионичара са Јадрана“, који је потпуно оправдавао очекивања Хрвата, непрестано понављајући, у име свих југоносталгичара из педесет и неке (јер за заклетву Југосфери је спевао стих) :“Извињавамо се, много се извињавамо“. Сви Срби који су гласали за Николића, “четничког војводу“, заслужују неку катарзу (насилни ментални клистир, шта ли?) јер уопште неће да признају да су Срби, вођени крволочним Милошевићем (који није написао

„Беспућа повијесне збиљности“, нити се хвалио да му жена није ни Хрватица, ни Јеврејка) напали сасвим невине и доброћудне Хрвате, и тиме заувек постали агресори. Тек кад се Вуковар изједначи с Јасеновцем, и кад сви Срби буду протерани у Србију, и кад у свим школским уџбеницима буде писало да је Србија крива за геноцид у Хрватској – тек тада ће дон Микленић и слични њему хрватски екуменисти бити мирни и срећни. До тада – чекајмо пресуду Међународног суда, коју ће, ако то буде потребно, написати Америка (ако победи у рату против Русије, која је на реду после Сирије и Ирана).

Шта заиста брине?

Да се разумемо: као што немам ништа против папине посете Србији, зарад сусрета са србијанским римокатолицима, заиста немам ништа против ни бискупа Шкворчевића и Узинића, дон Микленића, па чак ни против Стјепана Разума: они су Хрвати, и имају право на борбу за очување свог верског и националног идентитета, насталог на вери у папу као незаблудивог намесника Христовог на земљи и на ватиканској политици продора на Исток, и то преко Срба (које су крижари, столећима пре Павелића, што убијали, што прекрштавали, што протеривали преко Саве и Дрине; и Павелић је из херцеговачког села Брадине, где су становници били пола потомци покатоличених Срба, а пола Срби остали у вери својих предака, што им, за време Другог светског рата, није опрштено.) Хрвати су Хрвати, и то је то; нема љутње – људи причају своју причу. Оно што мене брине, и од чега стрепим, јесте став врха наше Цркве, који је, из године у годину, све тиши када су основе српског духовног и националног идентитета у питању. Наравно, ми смо од Империја поражен народ, и бусање у прса нам неће помоћи; али, када се међу онима који би требало да бране најдоњи камен нашег постојања људи који позивају папу у посету СПЦ – човек дубоко треба да се забрине. И, наравно, кад су и у Цркви појединци који су, скупа с Хрватима, спремни да смањују број јасеновачких жртава, све у име „научне методологије“, зване „име и број“ (што хрватски бискупат, или Ватикан уопште, не понуди ту методологију Јеврејима, тражећи да за сваког од шест милиона побијених у доба холокауста наведу тачно име, време и место кад су убијени)? Уместо да Свети архијерејски синод СПЦ најоштрије реагује не само на изјаве Разума, него и на сваки покушај да се Србима са територије бивше југословенске републике Хрватске припише кривица за рат који су 1991. изазвали Туђманови сепаратисти, ми срећемо гробно ћутање синодалаца. За то време, један део епископата бави се акцијом „извињавамо се, много се извињавамо“, и настоји да Империји (која, сасвим алхемичарски, после великог SOLVE Друге Југославије, с краја прошлог века, иде на неко ново балканско, опет србофобично, COAGULA) покаже како смо много, баш много, екуменски „tankoćutni“.

За то време, такође, у Цркви су они који се изричито противе папином доласку потпуно „избачени из игре“, и њихово мишљење не може се срести ни у једном званичном

црквеном медију. А то ствара невиђену смутњу у народу, коме никако није јасно како је владика Артемије већа опасност за СПЦ од папе Бенедикта Шеснаестог, и како је лакше мирити се с папом него са духовним сином оца Јустина Поповића (без обзира шта ко мислио о „случају Артемије“).

Наравно да није довољно утешно то што се понекад изда саопштење како папа не долази у Ниш, ако слутимо (и то на основу јавних исказа високог клира СПЦ) да би папа могао да, касније, дође у Патријаршију у Београд. Ствар је у томе што међу нашим владикама (и то после Јасеновца, „Бљеска“ и „Олује“) нема оне једнодушности која је владала у доба борбе против Конкордата 1937. године, када су сви архијереји стали у одбрану српства од ватиканских претензија.

Било како било, остало нам је древно правило монаха Светог Бенедикта Нурсијског, православног Латина: „Моли се и ради“. Богу ћемо се молити да нас папа мимоиђе, а и радићемо на томе, непрестано указујући на разлоге због којих његова посета СПЦ није пожељна. Јасеновачки Новомученици нас благосиљају на путу такве молитве и таквог делања.